

ban még ugyan az nap kénytelen ott hagyni a fürdőhelyet. Mi lenne belőlünk, ha a külföldi fürdőhelyekhez képest szintén ezeket kellene egyszerre elhelyeznünk? Mig lassankint maradandó erős köépületek elegendő számban emelhetők volnának, addig a magyar fürdőhelyeken divó lakáshányon ideiglenes olcsó faházak által lehetne segíteni.

Más jótévő haladás is mutatkoznék, ha az „egyenjóság” nagyobb mérvben juthatna érvényre, mintsem eddig. „Egyenlő jog mindenkinek,” ez minden fürdőhelynek legszebb jelszava. Ne csak a gróf, báró, vagy bankár tekintessék fürdővendégnek, az egyenjóság jelszavának minden jótékony intézetben gyökereznie kell és az ellenkező szemrehányást igyekeznie kell meghazudolni, mint hogy különben sok vendég hátat fordít a magyar fürdőknek s nem a hazai, tán nem is oly gyógyhatású üdülési helyekre viszik pénzüket.

A magyar fürdőhelyeknek még azon szemrehányást is tették, hogy nagyon lármásak, hogy táncz, játék és zene által a betegek éjjeli nyugalma zavartatik, s hogy az ugynevet „fürdői takarodó” érvényre nem juthat. Ahol indokolt ezen szemrehányás, csakis az egyenjósági jelszó figyelmen kívül hagyásának következménye. Egy gyógyhelyen pontban 10 órakor este nyugalomnak kell beállnia, minden ét- és kávé-helyiségek bezárasának, s minden táncz, zene vagy ének által előidézett tomboló láрма mellőztessék. A gyógyszabályzat e tekintetben is nemcsak elméletileg a papiroson, hanem tetteleg a gyakorlatban uralkodjék, s paragrafusainak mindenki köteles legyen magát alavetni, ki akár mint beteg vagy egészséges a gyógyhely területébe lépett. Ezen paragrafusok érvényre emelése pedig az illető igazgatóságok faladata, mert csak a gyógyszabályok szigorú és hajthatatlan fenntartása által sikerülhet a magyar fürdőhelyek felvirágzását akadályozó befolyásokat mellőzni, s így a gyógyhelyeket a nagy közönségnek könnyebben elérhetővé és kedveltebbé tenni.

Csak ily komoly és részrehajlatlan törekvés mellett sikerülhet a gyakorlati orvosok és a fürdőközönségnek bizalmát a magyar fürdőhelyek iránt felébreszteni és a külföldi vendégek látogatásait biztosítani. Mit használnak a kitünő gyógyhatások, ha a haladás a természet mögött nemcsak hátramarad, hanem indolentia által a természeti adományok elhanyagoltnak és értékesítetlenül maradnak, minél fogva az ország nemzetgazdasági tekintetben csak veszteséget szenved.

M.

Fonnyadt (sárgult) levele úgy is földre hull, —
Gúnynyal dulátok (bántatók) keblem érzetét ..
vagy: {Kacagatók keblem, szent érzetét
Hagyjátok a bú beteg (árva) gyermekét!
vagy: {Ne bántsátok a bánat' gyermekét!

Virulj te bércz, te völgy! vidékiden
Eljen soká az ifju kikelet!
Ha voltam boldog egykor kebleden:
Im, megosztám a végpanaszt veled!
A sírra mely majd itt feldomborúl

vagy: {Ah! a sírra mely itt feldomborúl
Hullass levélt a ősznek ágirul!

Vándor szellő, egy búterhelt sohajt
Lengess hozzá, jövőmre zálogul!
Mond: szívem, lelkem híven függje rajt'
S szerelmét vittem úti társamul.
S ha reggel váltja a síréjszakát:
Magam veendem által válaszáat. —

vagy: {S ha ébrednek viszont: hű válaszáat
{Az új életben magam vészem át. —

Tudja isten; én a változtatásokkal megvagyok akadva, addig változtatgatom hogy utóljára akadam sem tudom melyik legmegállhatóbb? Ez okbul igen kérem a Tekintetes urat, pár óra-negyednyi figyelemre, mely alatt hagyja meg a változások javát, —nem is említvén az egészről szigorú ítéletét, — 's ne méltóztassék felkűldení; részint mert úgy is elég van most Bajzánál: részint mert nem szeretnék egészen kifogyni a töltésekből, most pedig annál több nincs, s kitudja mikor írhatok ismét?

Tíz tűz- eset Málczán.

Junius 12.

A legközelebbi napok nagyon válságosak voltak Málczára. Bizonytalanságban éltünk: nem volt biztos a vagyoniállapot tartóssága csak egy percre is, nem az élet. Mindenki arcáról a félelem az aggodalom volt leolvasható napokig. A munka szünetelt s rémülettel gondolt s várt a gazda a következő percz szörnyű következményeire. Mintha egy örök törvény szerint kellett volna mindennek történni s megváltoztathatlanul, oly biztosra vette mindenki, hogy pusztolni kell hogy a pusztító elem többször fog rombolni, de hogy honnan jött e sejtélem, e hit, azt nem tudja senki, de bekövetkezett minden.

Oly dolgokkal állunk szemben, melyek mig egyfelől okvetetlen felkeltik a részvétet, másfelől megérdemlik, hogy figyelemre méltattassanak. vizsgálat tárgyává tétessenek az illető hatóság által. Kell, hogy a kormány hasonló esetek kikerülése szempontjából maga is meg tegye a lépéseket az egész ország megnyugtatása céljából. De lássuk a tényt.

Junius 29-én déli 12 órakor a faluderekán levő két haranglábon elhelyezett kisebb harangok félrevertnek: tűzvan! Hori! hallatszott mindenfelől. A csendes idő daczára rövid negyed óra alatt 2 ház, 4 csür, gazdasági épületekkel, sok takarmánnyal lett a lángok martaléka. Málczán nem volt bár régen tűz, mégis látszólag nagy megdöbbenést keltett az emberek közt ez esemény, hanem 1-2 nap alatt elfeledték mintha semmi sem történt volna. A tűz elleni biztosítások azonban már megkezdődtek. Julius 3 án azonban ismét tüzet jeleztek, 4-én ismét s már kezdtek beszélni, hogy a dargói asszony jóvendőlése szerint még égni fog X. is meg Y. is s lesz még annyiszor tűz, ahányszor kell, hogy összesen 7 szer legyen. Kivétel nélkül hitte mindenki, hogy tűz lesz még s némelyek már ki is hurczolkodtak az udvarra, kertekbe Stépán Gábor t. szolgabíró pedig elrendelte a tűzoltási szereknek készen tartását minden háznál.

A félelem általános kezdett lenni, tartózkodva látott mindenki mezei munkájához s megkezdődtek a gyanusítgatások, találgatások, melyek ép oly kölcsönösök, mint veszélyesek. Eltelt aztán 5-6 ika. Felviradtunk 7-ére, mikor éppen reggelire kigyújtják ismét a faluderekát s leég sok ház s nagy kár esik a különben is szűk takarmányban. Délben ismét tűz támadt, délután 4 órakor ismét s leég Bernáth Dániel földbirtokos bérháza, gazdasági épületei egy része s veszélyeztetve lesz a felvég. E már több volt a soknál. Irnak alispánnak, küldenek szolgabíróért, csendbiztosért ujjolag s a legrosszabbtól tart mindenki. A csordák, nyájak a falun kívül helyzetnek el, aki még ki nem költözött házából ki költözik s egész éjjel őrt ál a falu apraja, nagyja. 7-ike s 8-ika közti éjjel csendes minden, mint azelőtt, csak itt-ott csillámlik a leégett épületek romjaiból a parázs s aztán felviradtunk 8 ikára, a legválságosabb napra. 9 órakor már tűz volt ismét, 11 órakor újra, de eloltottuk, hisz már igen gyakorlott tűzoltókkal volt dolga a gyilkos elemnek. Aztán vártuk a másik tüzet, mely iszonyu déli szél mellett délután 4 órakor kitört s égett a falu minden gazdája,

Ha élek: szüreti szorgalom ideje alatt ismét lesz szerencsém a Tekintetes urhoz *Lasztócson*, minthogy már nem jön hozzánk, bizonyos vagyok benne, — szüret, nagy sár sat. miatt.

Kovács Sándor még azután egyideig velünk mulatott, s most, isten tudja hol jár! tán Vályival Pesten van már? kinek szinte szándoka vala Pesten mulatni — mint mondá — vagy két hetet, — én ugyan intém: hogy csak célra siessen, mert az idő múlik, a pénz fogy, kivált Pesten. — Adjon isten nekik jó szerencsét!

Mostanában ismét születtek néhány beteges eszmék agyamban versekre; de kifejtjeni mostanában aligha lesz időm és kedvem. — Ad vocem. Ördög bujjon az én boglyos fejembe! „Márcót” elfeledtem kidolgozni. — No megállj semmire-kellő Miskácskájá! — majd adok én neked! A geniusommal épen ellenkezésben álló humorral ismét szándékom megbirkózni, *Uj divatu költő* cím alatt; sikeres létrejötté után tüstént látandja a Tekintetes ur, s ha a humorok nagy mestere előtt helybenhagyást nyer: nem fogom féltetni.

Unalmas soraim ideje hogy bezárjam.

Én hát a Tek. ur' kegyességébe ismét ajánlom magam' — minél több nekem nem kell — vagyok Ag Csernyőben, — melyhez legközelebbi posta-állomás Nagy Tárkány — 1842. 24. oct.

A Tekintetes urnak

alázatos szolgája

Tompa Miska.

Szentiványi birtokos háza, az árvagyám s körjegyző lakásaival. Csak a csendesedő s keletre forduló szél menté meg az egész falut a tönkretűléstől. Oltani nem lehetett. A lángok oriasi hosszak voltak s az utca kétoldalán kiállhatatlan meglepetést fejtének ki. Többen megsérülnek, a falu birája a tűz közé akar ugrani, de megmentik a félörültet a körorvos s társai s ápolás alá veszi a ref papné. Ezalatt megjön a szolgabíró Füzesséry Tamás Naményi Antal csendbiztossal. Intézkedés tétetik minden irányban. A faluk berendeltetnek az oltási munkához; Málczán már régen kimerült. A vizet aztán a szomszéd tanyák s falukból szállítják, mert Málczán a kutak teljesen kimerítettek, vagy leégték s így váltak használhatatlenné. 180 ember veszi körül a falu még ép részét s éjjel virraszt, olt mindenki.

A nap folyamában a nép kívánságára 2 zsidó őriztetik Stépán G. által, egy lázító meg N.-mihályba küldetik. Beszélik, hogy a zsidók gyujtogatnak részvételt, katonai erő nyeresévégett az eszlári eset következményei elviselhetése célból; hogy az urak meg a zsidók gyujtanak, mint 31-ben mérgezték a kutakat stb. stb. gyanusítgatásoknak se vége se hossza.

Megérjük aztán reggelt. Eljön Matolay E. alispán, Fűzy Kálmán aljegyző s négy pandur. Tanácskozás tartatik, az intézkedéseket alispán helyben hagyja s ujjakat rendel el. A zsidókat összehívja, figyelmezteti, inti őket s aztán megnyugtatja. Ő még bevár egy tűz- esetet s teljesen ostrom állapotban hagyja Málczát, visszautazik S.-a.-ujhelybe. A vizsgálattal Füzesséry s Stépán G. bizatván meg, említett legutolsó tűz után, mint igen gyanus egyént elfogatják az izr. mészáros, Neuman zugtanitót.

Röviden ennyi az eset, 2 nap óta tűzünk nincs. A vizsgálat foly s eddig több egyén lett elfogatva. A nép csendes.

Málczai.

Különfélék.

B. Az ivóvíz hiánya városunknak évek óta egyik legnagyobb kalamitása, melynek orvoslására már számtalanszor felhívtuk, a város atyjainak figyelmét. Ráműtattunk azon szomorú következményekre is, melyek ez által a közegészséget veszélyeztetik... Mind hiába! Egyetlenegy lépés sem történt e dologban s ma már ott vagyunk, hogy a lakosságnak fele része csak nagy ügyvel bajjal szerezhet magának a városon kívül levő forrásokból egy ital vizet, élete fentartásának ez első és legfőbb tényezőjét. A szerencsétlen megyeházi közkut most már teljesen a raboké; szuronyos börtönőrök zavarják annak csövével a vízmerítő cselédséget, mert első a gonosztevők szükségletének kielégítése s csak azután következik a polgárságé, melynek az utolsó párnaját is dobra ütök, ha községi adóját nem tudja megfizetni. Hát nem szörnyű szatira az: hogy a közönség terhére kölcsönt vesznek fel luxuriosus célokra; terveznek viznélküli uszodát, de ami a legutolsó falunak is kiváló gondoskodását képezi; az egészséges ivóvíz érdekében nincs ember a ki szavát mérlegbe dobva, annak tulsulyt bírnia szerezni a sok léha idea fölött, melyek többnyire a nagyzás viszketegtől kerülnek napvilágra. Valóságos »fenn az ernyő nincsen kas«-féle állapot ez a mienk s csodálni lehet azt a birkatürelmességet, melyet lakosságunk tanúsít ez ügyben s évek óta reménykedve lesi annak jobbra fordultát. No de azt mondja a példabeszéd: „a kolbász is elfogy akármilyen hosszú”, a mi türelmünk messze nyuló kerékvágása is ketté szakad maholnap a megeléglés hortobágyi kompjánál s oda leszünk kényszerítve: hogy szerelmeinkre a gyógyszerert ott keressük, a hol a veszélyeztetett közérdekek jajszavára nem ásitózással felelnek mint nálunk, de akarnak és tudnak is tenni érte, még pedig gyorsan és erőlyesen.

Az ó.-kaszinói építkezések javában folynak. A vállalkozó építész Lángh Nándor sok buzgalmat fejt ki, mit látva, van reményünk, hogy az éterem és mellékhelyiségei nem sokára átadotnak a közhasználatnak. A nagy terem is maholnap tető alá kerül ami lényeges dolog arra, hogy a belső felszerelések tekintettel a netalán változó időjárásra — akadálytalanul tovább folyhasanak. A mint már most kivehetjük, a terem elég nagy és diszes leend; a páholyok s karzat erős vasoszlopokon nyugszanak s a hozzájuk való jutás is elég kényelmes leend. Köztudomásu dolog, hogy a város e terem építése által egy rég érzett hiányon akart segíteni, mely mindig előállt, valahányszor színészek jöttek körünkbe avagy táncvígalmak s hangversenyek rendezése terveztetett. Az utóbbi célokra e helyiség teljesen alkalmas lesz, a szinpad felállítás azonban, a jobbra-balra végig futó páholyok és karzat miatt, sok nehézségbe fog ütközni, melyeknek leküzdése csak úgy fog sikerülhetni, ha az új terem viszonyaihoz mért speczialis szinpad fog készíttetni. Egy ilyen a mai igényeket csak részben is kielégítő szinpad felállítása legalább is 4000 frt költséget igényel. A város aligha rendelkezik

ez összeg
gezni, ha
Thalia t
zen. Dók
tetben m
egy állar
E társula
gát egy
melyekne
tárába f
egyébb
apránkén
után az
nába me
is a jelz
részletek
nak adn
landósg
mi — te
előnyeit
A
a honvé
dez a k
czéllövés
órától 4
után. 1. N
3. Kuty
ban futá
célra el
jegyzése
öhajtók
hűsítőkr
esetén a
A
féle erec
Igy a h
mohácsi
rei kir.
vizaknai
kőso ára
elenben
győri, k
soproni
M
leiratilag
több izl
szinigazg
egy idő
csak h
igénybe
adandó
T. K. 13
1882.
A
részéről
Ferencz v
Gyula, m
ügyében,
követelés
toknak 20
pított, val
nek kielé
tkvben f
ez idei f
határidőül
d. e. óraj
M
1)
terméséve
2)
csupán e
fog adatn
3)
10% -át,
papírban
4)
vételár
árveréstől
alatt, az
számított
zendő két
mellett a
esetleg a
kifizettet
5)
idejüleg
alatt ezen
város elő
K
kajban, 1
3401
882. sz.
A
Windisch
számartó
s.-a.-ujh
által elre
9-én tör
számartó
porcellán
nyek, ruh
a s.-a.-uj
sz. alatt
gazdasági
nyilvános
mellett b
M
hirdetm
K
julinshó

TK. 2112. sz.
1882.

Árverési hirdetés.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Ambrózy Nándor s.-a.-ujhelyi lakos végrehajthatónak Hegedüs István, mint Hegedüs Margit és Vilma kiskorúak gyámja nagy-kövesdi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében, a végrehajtató részére megítélt 200 fit tőke követelésnek s ettől 1877. évi áprilho 3-ik napjától járó 8% kamatoknak 14 fit 50 kr. perbeli, 8 fit 20 kr. végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 12 fit 02 krban felmerült költségeknek kielégítése végett, a végrehajtási árverés a s.-a.-ujhelyi 2098. számú teleknyvben 882. 883. hr. sz. alatt foglalt Hegedüs Mártonné szül. Szécsényi Emma s Hegedüs Margit és Vilma kiskorúak tulajdonánál felvett 387. számú ház és belsőségéből Hegedüs Margit és Vilma kiskorúakat fele részben illető jutaléokra elrendeltetvén, annak megtartására határidőül 1882. évi szeptemberho 6-ik napjától d. e. 9 órája ezen kir. törvényszék telekkönyvi hivatal helyiségében kinttetett.

Miről is az érdeklettek azzal értesítettnek:

- 1) hogy a megállapított kikiáltási ár 722 fit;
- 2) hogy a fent megjelölt ingatlan rész ezen csupán egy árverési határnapon a kikiáltási áron alól is elloagnak adani;
- 3) hogy árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási árnak 10%-át, vagyis 72 fit 20 krt készpénzben vagy óvadékképes papírban bántpénzképen a kikiáltott kezéhez letenni;
- 4) vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben és pedig az első 1/3 az árverés jogterőre emelkedéstől számítandó 15 nap alatt, a második 1/3 ugyanazon naptól számítandó két hó alatt, az utolsó 1/3 ugyanazon naptól számítandó négy hó alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt ezen kir. törvényszékhez intézendő két példány és két felzetten szerkesztendő letéti kérvény mellett a s.-a.-ujhelyi kir. adó, mint letét-hivatalnál lefizetni;
- 5) hogy jelen árverési hirdetés kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék telekkönyvi hivatalánál, valamint S.-a.-Ujhely közsege előjáróságánál megtekinthetők.

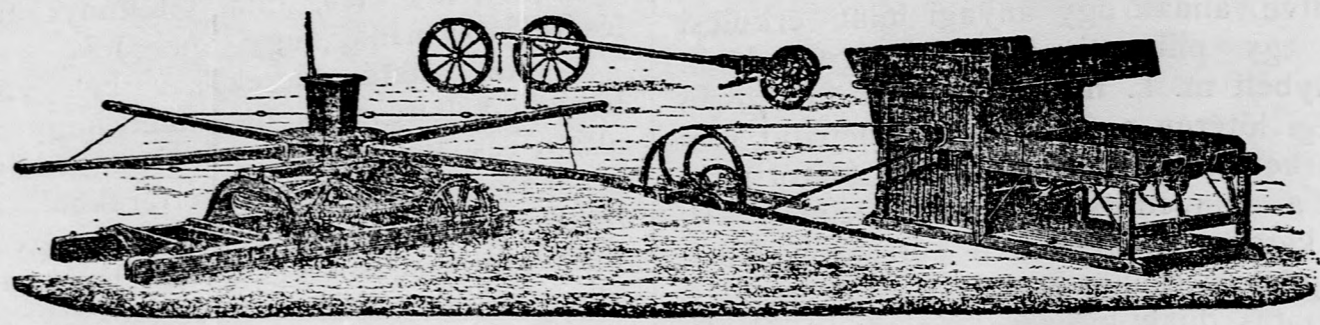
Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkvi hatóságnak, 1882. jun. 23-án tartott ülésében.

Hornyay
kir. tszéki h. jegyző.

Br. Fillenbaum
kir. tszéki elnök.

A s.-a.-ujhelyi kiálliton az első díj s arany diszoklevéllel, a zombori kiállitáson a „magyar ipar feljlesztéseért“ dicsérő oklevéllel jutalmazott, a magyar államgépgyári

gőzmozgony és vaskeretű gőzcséplőgépeért
valamint a S.-a.-Ujhely, Ada, Zala-Egerszeg, Rimaszombat és a Széchenyi kiállításokon első díjjal kitüntetett szabad. járgány cséplőgépek, tisztító és zsákoló készülékkel

FEHÉR MIKLÓS

vezérügnöke, magyar, osztrák, angol, francia, amerikai és német mezőgazdasági gépgyáraknak, Budapest, üllői ut 25. sz. »Köztelek«

ajánlja legnagyobb és dus tartalmu raktárát az általa legelőször behozott és legújabb és legszilárdabb szerkezetű járgány cséplőgépeit 2-4 lőerőre tisztító és zsákoló készülékkel, tovább kisebb cséplőgépeit kézi, vagy 1-2 lőerőjű járgány hajtásra, szalma és törek rázóval, vagy a nélkül, tisztító és választó rostáit. Trieur konkoly búkköny és zabválasztó valamint a mezőgazdaság szakmájába vágó minden egyébb kitünő szerkezetű gépeit a legolcsóbb árak és kedvező feltételek mellett.

2-6 **Ábrázolt árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.**

GROSSMANN ÉS RAUSCHENBACH
Első magyar gazd. gépgyára Budapesten.
RAKTÁR **GROSSMANN J.-nél**, váczi-körút 76.

2-6

Földbirtokok bérebe adása.

Zemplénmegye A.-Hrabócz községében, a gácsországi vasut-vonal örmezői állomásához 20 percznyire eső 1170 holdnyi és Butka községében a nevezett vasut-vonal bánóczi állomásához egy mértföld távolságban levő mintegy 100 holdas tagositott birtok gazdasági épületekkel bőven felszerelve, teljes őszi vetéssel, az idei összes takarmány és szalma terméssel f. évi október 1-ső napjától 9 évre szabad kézből bérebe adó.

Feltételek megtekinthetők: **Maonyay Ferencznél**, A.-Hrabócz u. p. Varannó.

3-3

A közkedveltségü

krakói cserépkályhákból

ez idén is legnagyobb választásra berendezett

FŐRAKTÁRT

tartván, van szerencsém azokat, a nagyérdemü közönségnek ajánlani.

LINKESCH SAMU ÖZVEGYE
vasüzlet Eperjesen.

2-6 **Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.**

ELŐ
Egész é
Félévre
Negyede
Bérmen
ismert
Észirat
Egyes
A nyilt
mond

A
Vala
is a ma
pesten ö
nakeresk
nokot, va
kenyen k
sege, mi
Magyaro
lett. A ha
lésével e
1861-ber
kező évl
66-ban
vetkezett
nem vet
Ide
némelye
termelő
nagy hib
czéljából
nyokat
Má
voltak a
közeled
idejüleg
A jelenl
idő üzle
mérvet,
nok kez
árakat r
ritották
pesti és
követke
latot, ha
oly áral
is kapo
lottak,
nyok f
*)
Pénzügyb